

11.5.2015

Jyväskylän nuorisovaltuuston lausunto Jyväskylän peruskoulujen terveydenhuollon tasosta ja mahdollisista parannusehdotuksista

Jyväskylän nuorisovaltuusto on tullut lopputulemaan, ettei jyväskylän peruskoulujen terveydenhuollon taso ole riittävä laatutasoltaan. Oppilaitten on vaikea saavuttaa päivystämistä vaativia palveluita, sillä terveydenhoitajan ajasta suurin osa kuluu tämän ottaessa vastaan ennalta varattuja tarkastuskäyntejä. Myös terveydenhoitajan koululla päivystävä aika ei riitä kattamaan terveydenhoitajan tarvetta.

Oppilaat myös kokevat terveydenhoitajan päivystämisen ajan kuluvan siihen kun erilaista särkylääkehoitoa vaativat potilaat hakevat apua tai varaavat lepotilat, kun esimerkiksi opettajilla ei ole aina valtuuksia auttaa oppilaitaan. Yhden terveydenhoitajan ollessa vastuussa yhden koululaitoksen vuotuisista terveystarkastuksista, että myös kyseisen koulun päivystävästä terveydenhuollosta kokevat oppilaat vain yhden vuotuisen terveystarkastuksen olevan hyvin vähän ja kattavan liian pienen määrän nuoren kasvusta. Varsinkin nuoret, joille oma-aloitteinen avun hakeminen on haastavaa, voisi terveystarkastusten määrän tuplaaminen vuotuisesti kahteen käyntikertaan, saavuttaa merkittäviä positiivisia vaikutuksia.

Terveydenhoitajan työnkuvan monipuolistuessa laaja-alaiseksi terveyden ammattilaiseksi vältettäisiin turhaa nuorten erikoisasiantuntijalta toiselle pompottelua. Monesti ahdistava tieto siitä, että yksi käynti tutulla terveydenhoitajalle ei tule riittämään konkreettiseen avunsaantiin nostaa nuorten kynnystä lähteä hakemaan apua. Realiteetti siitä että eri asioiden hoitumiseksi on tavattava lukuisia ventovieraita spesialisteja joille sama tarina on kerrottava useaan otteeseen voi olla liian suuri kynnys monelle.

Nuoret kaipaisivat myös enemmän valtuuksia terveydenhoitajille, jotta nämä voisivat esimerkiksi tarvittaessa suorittaa esimerkiksi hemoglobiinin mittausta tai keskustella laajemmin esimerkiksi oikeanlaisesta ruokailusta.

Nuorisovaltuuston tekemässä taustakyselyssä oppilaat myös kokevat myös, että terveydenhuollosta vastaava henkilökunta ei vastaa heidän tarpeitaan. Monet kokevat ammatti-ihmiset etäisinä ja kylminä, jotka tukeutuvat liian vahvasti byrokraatiin ja siihen että heidän antamansa hoito on resurssitehokasta kuin empaattista ja oppilasystävällistä. Oppilaita myös ahdistaa se kuinka heitä pompotellaan taholta toiselle aina vain vieraampien kasvojen eteen, kun sama asia olisi voitu hoitaa kerralla antamalla asialle vähän enemmän aikaa.

Erityisesti juuri koulun tarjoamien mielenterveyspalveluiden sujuvuuteen ja saavutettavuuteen olisi puututtava. Nuoret joutuvat jonottamaan pitkiäkin aikoja päästäkseen esimerkiksi koulukuraattorin luokse, eikä pysyvää hoitosuhdetta joka toteutuisi tarpeeksi ta-saisin väliajoin, voida aina turvata.

Nuorisovaltuustolle esitettyjä ehdotuksia tähän ovat muun muassa olleet terveydenhoitajien määrän nostaminen kahteen jolloin toinen hoitajista vastuualueeseen kuuluisi terveystarkastukset ja toinen olisi vastuussa säännöllisestä päivystämisestä. Vähintäänkin

20.11.2015

koettaisiin tarvittavaksi parannuskeinoksi sitä, että vakiinnutettaisiin yhden terveydenhoitajan asema omalle koululle, jolloin yksi terveydenhoitaja ei olisi vastuussa yksin useamman koulun oppilaista. Näin luodaan myös vahvempaa luottamuksellista suhdetta terveydenhoitajan ja potilaan välillä.

Nuorilla on myös suuri tarve ja halu päästä vaikuttamaan siihen keiden kanssa he ovat tekemisissä. Esimerkiksi juuri omaa kehonkuvaa ja mielenterveyttä käsiteltävissä asioissa, nuoret tahtovat tuntea olonsa turvalliseksi ja arvostetuksi. He tarvitsevat ammattitaitoisia ihmisiä joilla on riittävä kuitenkin empatiakykyä.

Tämän takia esimerkiksi jo joissakin yhteyksissä harjoitettu käytäntö, jossa nuorille luodaan mahdollisuus haastatella työtä hakevia aikuisia, olisi tässäkin tapauksessa erittäin varteenotettava.

Toivomme teidän ottavan asiamme vakavasti ja että lähitulevaisuudessa saadaan näkyviä muutoksia siihen, mitä kouluterveydenhoito nykyisellään on. Viimeinen paikka mistä säästettävä on, on oppilaitten selkänahoista joka ilmenee esimerkiksi juuri kouluterveydenhuollon laiminlyöntinä. Vaikka opetuksen taso on toinen josta ei sovi säästää, on myös oppimisen maksimoinnin vuoksi äärimmäisen tärkeää että oppilaat myös voivat hyvin. Niin henkisesti kuin fyysisesti.

Jyväskylän Nuorisovaltuusto